

Правила поведінки з вибухонебезпечними предметами

Під вибухонебезпечними предметами слід розуміти будь-які пристрої, засоби, підозрілі предмети, що здатні за певних умов вибухати.

До вибухонебезпечних предметів належать:

- вибухові речовини – хімічні з'єднання або суміші, здатні під впливом певних зовнішніх дій (нагрівання, удар, тертя, вибух іншого вибухового пристрою) до швидкого хімічного перетворення, що само розповсюджується, з виділенням великої кількості енергії і утворенням газів.

- боєприпаси – вироби військової техніки одноразового вживання, призначені для враження живої сили супротивника.

До боєприпасів належать:

- бойові частки ракет;
- авіаційні бомби;
- ручні гранати;
- артилерійські боєприпаси (снаряди, міни);
- інженерні боєприпаси (протитанкові і протипіхотні міни);
- стрілецькі боєприпаси (набої до пістолетів, карабінів, автоматів тощо);

Піротехнічні засоби:

- патрони (сигнальні, освітлювальні, імітаційні, спеціальні);
- димові шашки;
- вибухові пакети;
- петарди;
- ракети (освітлювальні, сигнальні);
- гранати.

Саморобні вибухові пристрої – пристрої, в яких застосований хоча б один елемент конструкції саморобного виготовлення:

- саморобні міни-пастки;
- міни-сюрпризи, що імітують предмети домашнього побуту, дитячі іграшки або речі, що привертають увагу.

При знаходженні серійних мін, снарядів, гранат необхідно негайно викликати фахівців (поліцію, службу з надзвичайних ситуацій, територіальні

органи управління з питань цивільного захисту), які огорожують район і знешкоджують небезпечні знахідки.

Практично всі вибухові речовини чутливі до механічних дій і нагрівання.

Поводження з ними вимагає особливої уваги і обережності.

У разі знаходження вибухонебезпечного пристрою заборонено:

- наближатися до предмета;
- пересувати його або брати до рук;
- розряджати, кидати, вдаряти по ньому;
- розпалювати поряд багаття або кидати до нього предмети;
- приносити предмет додому, у двір, до школи.

У випадку телефонних повідомлень про замінування приміщень та виявлення підозрілих предметів, що можуть виявитися вибуховими пристроями пропонуються заходи попереджувального характеру, а саме:

- посилення пропускнуго режиму при вході і в'їзді на територію закладу, пильнування системи сигналізації і відеоспостереження;
- проведення обходів території закладу і періодичної перевірки охороною приміщень на предмет своєчасного виявлення вибухових пристроїв або підозрілих предметів;
- організація проведення спільних із працівниками цивільного захисту, правоохоронних органів інструктажів і практичних занять з питань дій у разі загрози або виникнення надзвичайних подій.

До прибуття оперативно-слідчої групи керівник:

- повинен дати вказівку співробітникам знаходитися на безпечній відстані від знайденого предмета;
- забезпечити можливість безперешкодного під'їзду до місця виявлення підозрілого предмету автомашин правоохоронних органів, співробітників територіальних органів управління з питань цивільного захисту, пожежної охорони, невідкладної медичної допомоги, служб експлуатації, забезпечити присутність осіб, що знайшли знахідку, до прибуття оперативно-слідчої групи;
- дає вказівку не наближатися, не чіпати, не розкривати і не переміщувати підозрілу знахідку, зафіксує час її виявлення;

- у разі потреби – евакуувати людей згідно наявного плану евакуації.

У випадку, коли в будинку знайдено вибуховий пристрій й здійснюється евакуація:

- одягніть одяг з довгими рукавами, щільні брюки і взуття на товстій підошві (це може захистити від уламків скла);

- візьміть документи (паспорт, свідоцтво про народження дітей тощо), гроші;

- під час евакуації слідуйте маршрутом, вказаним органами, що проводять евакуацію;

- не намагайтеся скоротити шлях, тому що деякі райони або зони можуть бути закриті для пересування;

- тримайтеся подалі від обірваних ліній енергопостачання.

Якщо будинок (квартира) опинилися поблизу епіцентру вибуху:

- обережно обійдіть всі приміщення, щоб перевірити чи немає витоків води, газу, спалахів і т. п.;

- у темряві в жодному випадку не запалюйте сірника або свічки - користуйтеся ліхтариком;

- негайно вимкніть всі електроприлади, перекрійте газ, воду;

- з безпечного місця зателефонуйте рідним та близьким і стисло повідомте про своє місцезнаходження, самопочуття;

- перевірте, чи потребують допомоги сусіди.

Під час прогулянок в лісі або в туристичному поході:

- ретельно вибирати місце для багаття – воно повинно бути на достатній відстані від траншей і окопів, що залишилися з війни;

- перед розведенням багаття в радіусі п'яти метрів перевірити ґрунт на наявність вибухонебезпечних предметів;

- користуватися старими багаттями не завжди безпечно, адже там можуть виявитися підкинуті військові «трофеї» або такі, що не вибухнули;

- у жодному випадку не підходити до знайдених багать, що горять (особливо вночі), в цьому багатті може виявитися предмет, що може вибухнути;

- тримайтеся подалі від ліній енергопостачання, що впали.

Є декілька ознак, що дозволяють припустити, що маємо справу з вибуховим пристроєм. Слід звертати увагу на:

- припарковані біля будівель автомашини, власник яких невідомий або державні номери якої не знайомі мешканцям, а також коли автомобіль давно непорушно припаркований;

- наявність у знайденому механізмі антени або приєднаних до нього дротів;

-звуки, що лунають від предмету (цокання годинника, сигнали через певний проміжок часу), мигтіння індикаторної лампочки;

-наявність джерел живлення на механізмі або поряд з ним (батареї, акумулятори тощо);

- наявність розтяжки дротів або дротів, що тягнуться від механізму на велику відстань.

Якщо підозрілий предмет знайдено в установі, потрібно негайно повідомити про знахідку адміністрацію.

Для поштової кореспонденції з пластиковою міною характерна надмірна товщина, пружність, вага не менше 50 г і ретельна упаковка. На конверті можуть бути різні плями, проколи, можливий специфічний запах. Підозрілий лист не можна відкривати, згинати, нагрівати або опускати у воду.

У разі знаходження вибухонебезпечного пристрою:

- негайно повідомити чергові служби органів внутрішніх справ, цивільного захисту;

- не підходити до предмету, не торкатися і не пересувати його, не допускати до знахідки інших людей;

- припинити всі види робіт в районі виявлення вибухонебезпечного предмету;

- не користуватися засобами радіозв'язку, мобільними телефонами (вони можуть спровокувати вибух);

- дочекатися прибуття фахівців;

- вказати місце знахідки та повідомити час її виявлення.

Слід пам'ятати, що розмінуванням, знешкодженням або знищенням вибухонебезпечних предметів займаються тільки підготовлені фахівці-сапери, допущені до цього виду робіт.

Опинившись поблизу вибуху:

- стримайте свою цікавість і не намагайтеся наблизитись до епіцентру, щоб розгледіти або допомогти рятувальникам;

- найкраще, що можна зробити – залишити небезпечне місце;

- варто знати, якщо вибуховій пристрій встановлено зловмисно, то вони часто встановлюються парами, щоб, через деякий час після вибуху першого з них, пролунав другий вибух: це розраховане на те, що після першого вибуху на його місці зберуться люди, у тому числі й представники силових структур, і при повторному вибуху жертв буде набагато більше.

ОТЖЕ:

- не слід робити самостійно жодних маніпуляцій із знахідками або підозрілими предметами, що можуть виявитися вибуховими пристроями;

- виявивши річ без господаря, треба звернутися до працівника міліції або іншого посадовця;

- не можна торкатися знахідки;

- не користуйтеся мобільним та радіозв'язком поблизу підозрілої знахідки.

Правила безпечної поведінки у надзвичайних ситуаціях.

У разі загрози ураження стрілецькою зброєю:

- закрити штори або жалюзі (заклеїти вікна паперовими стрічками) для зниження ураження фрагментами скла;

- вимкнути світло, закрити вікна та двері;

- зайняти місце на підлозі в приміщенні, що не має вікон на вулицю (ванна кімната, передпокій);

- інформувати різними засобами про небезпеку близьких чи знайомих.

У разі загрози чи ведення бойових дій:

- закрити штори або жалюзі (заклеїти вікна паперовими стрічками) для зменшення ураження фрагментами скла. Вимкнути живлення, закрити воду і газ, загасити (вимкнути) пристрої для опалення;

- взяти документи, гроші і продукти, предмети першої необхідності, медичну аптечку;

- відразу залишити будинок, сховатися у підвалі або у найближчому сховищі;

- попередити сусідів про небезпеку, допомогти людям похилого віку і дітям;

- без крайньої необхідності не залишати безпечне місце перебування;

- проявляти крайню обережність;

- не варто панікувати.

Якщо стався вибух:

- уважно озирнутися навколо, щоб з'ясувати вірогідність небезпеки подальших обвалів і вибухів, чи не висить з руїн розбите скло, чи не потрібна комусь допомога;

- якщо є можливість – спокійно вийти з місця пригоди;

- опинившись під завалами – подавати звукові сигнали, пам'ятайте, що за низької активності людина може вижити без води упродовж п'яти днів;

- виконати всі інструкції рятувальників.

Під час повітряної небезпеки:

- відключити живлення, закрити воду і газ;

- загасити (вимкнути) пристрої для опалення;

- взяти документи, гроші і продукти, предмети першої необхідності, аптечку;

- попередити про небезпеку сусідів і у разі необхідності надати допомогу людям похилого віку та хворим;

- дізнатися, де знаходиться найближче до укриття;

- переконатися, що шлях до нього вільний і укриття знаходиться у придатному стані;

- якнайшвидше дійти до захисних споруд або сховатися на місцевості;

- дотримуватися спокою і порядку;
- без крайньої необхідності не залишати безпечного місця перебування;
- слідкувати за офіційними повідомленнями.

Під час масових заворушень:

- зберігати спокій і розсудливість;
- під час знаходження на вулиці – залишити місце масового скупчення людей, уникати агресивно налаштованих людей;
- не піддаватися на провокації;
- надійно зачиняти двері, не підходити до вікон і не виходити на балкон, без крайньої необхідності не залишати приміщення.

При проведенні тимчасової евакуації цивільного населення з небезпечної зони:

- взяти документи, гроші й продукти, необхідні речі, лікарські засоби;
- за можливості, надати допомогу пенсіонерам, людям з обмеженими можливостями;
- дітям дошкільного віку вкласти до кишені або прикріпити до одягу записку, де зазначається ім'я, прізвище, домашня адреса, а також прізвища батьків;
- переміщатися за вказаною адресою;
- у разі необхідності – звернутися за допомогою до міліції та медичних працівників.